

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 9. D. Ephrem ostendit Deus, quòd labores inimitit ob peccata vel oblita
vel non notata sicut huic.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

merito eius timeas naufragium, & cogites de sepulchro. Hoc tibi persuadeas inde oriri, quod nescio quid comederis, plus aqua biberis, stomachus infrigidetur, ventus te inuaserit berealis, his ita positis, vniue laboras nauim exonerare, purgationibus, euacuationibus, vena: um apertione. O charissimo, non hoc te premit, nam illud pondus, quo ad inferna depimeris, peccatum est, quod te graui nimium sopore depressum in interiori conscientie tue detinet fo-cordem, tui immemorem & a Deo fugitiuum. Expelle peccatum, eo expulso pelletur & agridudo. Quocirca notum tibi sit corporis infirmitates, ex anima provenire sceleribus. Vade

Osteas 6. 5. 5.

» Respondebit arroganti Israel in facie eius. Sepe numero extrahunt medici humorem peccan-tem, ex corporis visceribus: quid inde mali si ibidem remaneret non extractus? Axioma est te tiffimum, quod morbus ingrauesceret, quem

Sabao de Adul 1. 1. 1.

» curare illis foret impossibile, non prius extra-cto humore illo periculofo. Hoc ipsum Deus agit: vt signat D. Gregor. Nyffen. & latius ex-ponemus infra.

Capita conferebant tempore Hieremie Hierosolym ite ob tempestates contra Hierusalem exurgentes: tempestas erat famis, tempestas pestis tempestas inimicorum, tempestas bello-rum; discurrunt vni sapientiores, causas inquirit, & de conuenienti remedio consulentibus

Iren. 3. 4. 0

respondet Propheta, a scopo abertatis: deliratis: *Scrutemur vias nostras, & quaramus.* Scrutemini conscientias vestras, veram causam inquirete, illic eam detegatis, si vero illam non expellatis, non curabimini, frustra huc aut illuc proficisci-mini. Hoc ego vobis quoque denuntio. Num te grauis vrget calamitas? te molesta vexat infir-mitas? scrutare conscientiam tuam, pecto. is in-tima reuolue, num affectu forte quodam inho-nesto de curparis, num in familiari colloquio proximum offendisti, num pauperem inhonora-sti, num alium sine causa comitiis appetisti, num muneri tuo defuisti? nihil enim horum tibi

Iob. 1. 6.

persuade contigisse inaduenter, omne Quare habet suum Quia: *Nihil in terra sine causa fit, & de humo non oritur dolor.* Dolor non oritur de terra, neque rupibus, neque ex aere: eius datur causa, & auctor: ita vt dum mala ingra-uescunt, & irruunt, dum nos infestant aduersi- trites: auctorem habent, nempe Deum. *Si est malum in ciuitate, quod Dominus non fecerit.* Hoc quoque scias obsecro, nullum a Deo emitti spi-culum, nisi vrgenti ratione, & ex particulari sua intentione. Ita nobis asseruit yates Habacuc:

Amos 6. 3.

47.

Sol & luna steterunt in habitaculo suo, in luce sa. Abat. 3. 1. 1.
gitarum tuam unibunt, in splendore fulgurantis 11.
basta tua. Facies sunt sol & luna, eum illumi-nantes qui sagittam glandemue ciaplaur. Do-mine sol & luna immota consistunt, clarissi-mosque lucis emittunt radios, ne spicula tua in aere, seu casualiter, & incerto euentu emit-tantur, nec lanceam tuam contorqueas, nisi prouiso, quem qua ratione ferias: nec enim cogitare fas est, dolorem te torquentem casu ac-cidisse, fortuitam esse febrim, sagitta est, quam euibrat Deus, & comite clara luce, qua proni-det, & illam sua disponit diuina sapientia. Dum te senteris vulneratum, te ipsum persequere, & te-torum circumspice: vitam tuam perpende, tuos rimare actus, tuos ad memoriam: euoca mo-dos agendi, & eorum inuenies iustissimam rationem. *Scrutemur vias nostras, & quaramus.*

§. 9. D. Ephrem ostendit Deus, quod labores nummittit ob peccata vel obita vel non nota-ta sicut huic.

M Irandam vobis profero historiam, quam de seipso memorat D. Ephrem Diaconus **26** *26*
Syros: a cuius D. Basil. b admirantur sa- **D. E. P. H.**
pientiam. Et D. Hieronym. e asserit eius scripta **I.**
publice in Ecclesia prelegi, vt sacra, post S. Scri- **Exem-**
pturam, canonicos ac diuinos libros. Iuuenis **plum.**
missus est a parente suo foras, & sylvas pertrau- **a Nara-**
sicens occurrit vacca pragnanti, qui vt erat le- **tionis ad**
uisculus, illam lapidibus appetit, incitavit ad **Monachos**
cursum, proraxit, vt tandem, abor um passa **de sua**
morta corruerit. Illico offendit Dominum **conuersio-**
vacca, cui de vacca interroganti, conuittis ac **ne p. 261.**
disteris ira responder petulantem, vt mi er ho- **b Hom. 21**
nuncio denisso capite confusus abiierit. Hoc **in Hexa.**
egit Ephrem, nec eius facinoris recordatur, vt **e Lib. de**
familiare est iuuenibus discolis ac immortigeris **Scriptorib.**
Postmodum deueno a parentibus emissus noctu **Eccle. Vale**
interdumeta, & salus diragatur, inops consi- **Gerard.**
lii, tandem ad pastorum diuerit iugurium, a **Postimo**
quibus nocte illa exceptus obdormiuit. In tem- **eius sub-**
pesta noctis hora, ecce lupi diripiunt gregem **Laslem**
Pastores eos latrones esse crediderunt, quorum **Epist. ad**
auspicem D. Ephrem accusarunt, in eum inlur- **Sextimian.**

at parieti loquebatur. Qua tragenta dies peregit in vinculis, ubi & alii duo vincti tenebantur, quorum alterum homicidii, alterum adulterii accusabant. Cum vero Ephrem animo langueret, & tam diuturni cum taderet carceris, innocens, vt sibi blandiebatur, media nocte apparuit ei dum somnum caperet vir adpectu graui, moestumque interrogat. Dicit mihi, o Ephrem, ob quamnam hic detineris culpam? quod tuum illud crimen, de quo accusaris. Domine ob testimonium contra me prolatum, at omnium falsissimum, quod latrones ad ouium gregem prænium duxerim diripiendum: & quantumlibet me coner probare sceleris innoxium, nihil ago. Cui alter, fateor vera esse quæ profers, nec eius criminis te esse reum: attamen non recordaris quod prateritis hinc diebus pernegantem hominis pauperuli vaccam occidisti? Illam interemisti, hominem maledictis & iniuriis excepisti: num damna compensasti? Num eius sceleris condignam egisti poenitentiam? num illata damna pauperulo resarcisti? Scito igitur, hanc tuam causam esse incarcerationis, quam Dei prouida disposuit iustitia, & quamdiu ad illam non confugeris, frustra laboras dum huic iudici studes respondere. Vt vero huius te facias certiore, vade & istorum, quos concaptiuos habes, culpam ob quam detinentur inquire; eorum mores actusque cum illis perferat. Conuenit illos Ephrem, causam quærit vinculoꝝ, Respondet primus, ob mihi imputatum homicidium, cuius ne quidem leuissimam cogitationem aut culpam noui, totus innocens. Alter, ob patratum adulterium, & alterius uxorem violatam, cuius nec quidem vnguam in mentem venit vel minimum propositum. Subsistite paulisper, ait Ephrem, placeat vobis, vt mores vestros ac vitam perferat. Num quidquam contra Deum, vel proximum admixistis, cuius non poenitistis vel pro quo non satisfecistis? Respondet insimulatus homicidii: nihil causæ in me reperio: illius tantum modo recordor; dum circa fluitum obambularem, duo ecce inter se altercantur, quorum vnus alterum in præterlabentem demersit; hic præceps in fluitum deiectus, manum supplex petita me auxiliarem: poteram equidem eum mortis periculis eripere, & nolui, eumque perire permisi volens auxiliari; nec alterius criminis memini. Alter adulterii reus citatus respondet, in mentem venit me ab annis aliquot, pecunia ductum falsum dixisse testimonium in causa ad-

ulterii: cuius duo fratres sororem arguebant, vt in eius succedere hereditatem, nec illius vnguam me poenitit. Elapsis aliquot diebus, redit prædictus vir ille modestia venerabilis, apparet Ephrem atque. In isto iam tibi constabit. Diuine iustitiæ æquissimus procedendi modus, qui nullum dimittit peccatum impunitum, & sæpe sapius aduersitatibus plectit ob peccata, non castigata, ac oblita, & inaniter eis se desudant liberare, quamdiu pectore illa gerunt scelera, quæ istorum sunt ratio supplicioꝝ. Licet enim hi non sine illius criminis rei, ob quod in vincula coniciuntur, eius tamen sunt, quod non aduertunt, & tibi confessi sunt: & illud eos crimen detinet captiuos & afflictos, ob quod & punientur, sicut & punitos refert eodem modo quo ibidem narratidem D. Ephrem diaconus.

Quantis caris anxius, quot pressuris afflictus miser Saul: ex parte vna in eum manum mouet Philistæus, ex parte altera deficiunt ei vires, exercitus consilium: ad vnam, ad alteram, ad dexteram, ad sinistram manum respicit oculos, vt sibi quærat infelix subsidium. *1. Reg. 28. 18.* Conuictor nimis, Conqueritur Samueli resuscitato. Cui ille: Malo fidere nate, quid deoris tui causam quæris laboris: perfode conscientie parietem, intima cordis tui rimare: & quod tu minimum negligis, illud tibi maxime bellum mouet, & huius afflictionis tuæ nulla alia alleganda ratio, nisi quod a paucis diebus commixisti delictum, & cuius immemor non poenitisti. Hæc omnia venerunt tibi: *Quia non obedisti voci Domini, neque fecisti iram furoris eius in Amalec: idcirco quod patens fecit tibi Dominus hodie.* Num eius peccari te poenituit? num Deo satisfecisti? num veniam rogare sollicitus intendisti? peccata tua obliuione voluntaria contriuiti, at non Deus, qui iustus est, nec crimina suffert impunita; ea tu spontaneo non deluisti supplicio, Deus vero dignis plectet poenis. Hinc illæ lachryæ, tribulatio illa, noxæ tuæ conueniens iusta Dei in te vindicta.

Venit Nabozardam Magister militia Regis Nabuchodonosor, obsedit Hierusalem, cepit Sedeciam regem, principes filios regis, quos in conspectu patris jugulauit. patri regi oculos eruit, & catenas vinctum captiuum duxit in Babyloniam: ipse vero Rex & Principes eius, nullo modo capiebant: quænam esse posset tanti causa mali; cum tamen adeo cunctis esset

perspicua, nimirum propter eorum grauissimam scelera, quae illi post tergum reiecerant, ut & ipse Nabazardan licet gentilis & idolatra, eam esse causam intelligeret vnde & ait. *Quia peccatus est vobis sermo hic.* Rimare conscientiam tuam, quando fortunam premeris aduersam, morbis attereris, & vitae tuae considera rationem. *Ut attende num in isto negotio pauperem decipisti, num ea quae tui muneris erant, diligenter es excusatus, num iniuriam conuictisque proximi tui satisfecisti.* Num in carne tua commissum luxuria peccatum seuerata est vltus castigatione: num illaram infamiam maledicta tua lingua, & scandalosis detractionibus redintegrasti.

Ita pie fecerunt fratres Ioseph, dum illis inspectata superuenit tribulatio tanta, qua ab ipso Ioseph ut terrae exploratores arguebantur antequam illi agnoscerent, vnde haec illorum erat confessio peccatorum: *Merito haec patimur, quia peccauimus in fratrem nostrum.* Iam plus quindecim anni elapsi erant, a commisso illo in fratrem scelere venditionis, & sibi persuadent, hanc tribulationem obortam, eius esse effectum, & ex isto pulvere tale lutum condensari. Sagaciter egit David, se refert ab inimicis eius cum incertum, praecipue tamen falsis testibus accusatum

Gen. 42. 21.

2/ 34. 11.

Surgentes testes iniqui, quae ignorabam, interrogabant me. Quid cum egisse arbitraris? Asperum induit cilicium, rigidum amplexus est ieiunium: Ego autem cum mihi molesti essent, inducbam cilicium, humiliabam in ieiunio animam meam. Quid hoc cum altero conuenit? an non expediret querere & alios adducere testes in tuae rationem? An non famosis esset consilii probare contrarium? O Regem sapientissimum! Prudenter intelligebat ex peccatis suis haec omnia scaturire, quae his Deus puniebat calamitatibus ad eorum expiationem, poenitentiae & mortificationis ac ieiunium assumit opera voluntarius. Conueniens esset, in quoque illum imitaretis, Noueris peccatum esse, radicem peruersam:

Deut. 29. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Radix germinauit fel, & amaritudinem, ait Moyses. Semen est dolorum aduersitatumque germen inauspicatum: Qui seminant dolores. Vepres, & carduos seminasti, quid conquereris, quid admiraris te nihil minus cogitante, germinari tribulos animam tuam vlcerantes? Excide radicem, & ramos ex ea cito abstuleris pullulantes, semina tolle, & zizania tolles ex ipsis oritura.

5. 10. Triginta & octo annos. *Ad triginta & octo annorum paralyticum, leuiora sufficiens delicta.*

O Bicies, si paralyticus homo ille ob peccata sua merito patiebatur, quis non haec fuisse, grauiora imo & grauissima iudicabitur eum & ipse morbus paralyticus fuerit triginta & octo annorum. Respondeo, sic fieri potuisse, licet delicta fuissent adolescentia. Si enim haec commissa fuerint ante paralyticum, iam ante triginta & octo annos illa patrauerat, sed nec ipse nobis aetatis fuisse decrepita describitur: saepe enim in iuuenibus primae sanuginis, crimina maximae libertatis, & in pudentissima reprehenduntur. In puerulo quinquenni tanta morum peruersitas, & effusa blasphemiarum insolentia fuisse culpatur, ut eum de sinu patris, ipso spectante daemones euulserint cruciandum, referente D. Gregor. Nihilominus hoc assero non necessario sequi, quia grauissima fuit infirmitas, eius fuisse peccata grauissima: est enim peccatum rad. adeo peruersa, semen adeo perniciosum, ut etiam minimum sufficiat ad producendos dolores, labores, morbos graues: & quotquot dari possunt condignum non sunt vel minimo peccato supplicium. De nucis, quam palmo concludis nascitur a bor instar montis condensa, altissima, De grano sinapis vix diuisibili exurgit planta ut pinus. Huic consono edidit tractatum D. Chrysostom. vbi historiam vxoris Lot explanat, quam Deus tam horribili ac memorabili puniuit supplicio, ut castor per eam in statuam salis transfunderet: quae ratio? Num caedum rea? num via praestigis: num altaria profanauit? Num idola venerata? num vno caedifraga? Nequaquam, hoc solum egit: oculos ad ciuitatem, vnde fuerat egressa retorsit curiosa: res erat nihil, curiositati mulierum familiaris, velle videre, quod Spiritus S. ut rem incredibilem supponit; *Incredibile anima. Stans temp. 1. Iacob ab leuia peccata 19. nitur.*

28. 11.

Lib. 4. de lo. c. 12.

Ser. de lo. c. 12.

Sap. 14. 17. Ser. 1. de temp.

2. B. c. 1. 1. 1.

VI. MCC.